

ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ - ΟΙ ΒΟΥΛΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Οι βουλητικές προτάσεις είναι **ουσιαστικές** προτάσεις εξαρτώμενες από ρήματα που σημαίνουν βούληση, της οποίας το περιεχόμενο εκφράζουν.

Εξάρτηση:

Εξαρτώνται από ρήματα ή εκφράσεις που σημαίνουν: διατάζω, ζητώ, παρακαλώ, προτρέπω, πείθω, αποφασίζω, επιτρέπω, φροντίζω κ.λ.π. (constituo-45, (ad)hortor-45, incito-29, rogo-38, oro-23, peto, edico-31, praecipio-48, curo-45, persuadeo-45, moneo-45, provideo-45 κ.λ.π.)

Συντακτική λειτουργία:

Αφού είναι ονοματικές προτάσεις, λειτουργούν συντακτικά ως:

- **Επεξήγηση** (σπάνια) σε ουδέτερο δεικτικής αντωνυμίας.
- **Υποκείμενο** απροσώπων ρημάτων ή εκφράσεων με την παραπάνω σημασία.
- **Αντικείμενο** των παραπάνω ρημάτων (απομνημονεύουμε ΕΥΑ).

Εισαγωγή:

- **ut**, όταν είναι καταφατικές και
- **ne**, όταν είναι αρνητικές.

π.χ. Arria milites orabat **ut simul imponeretur**(23)
Curat **ne nostra consilia cognoscantur**(45)

Προσοχή: Οι βουλητικές προτάσεις εισάγονται ακριβώς όπως και οι τελικές που είναι επιρρηματικές. Στη διάκρισή τους μας βοηθά η μετάφραση και η διαφορετική συντακτική λειτουργία τους (οι βουλητικές προτάσεις είναι ονοματικές, ενώ οι τελικές επιρρηματικές).

Εκφορά:

Εκφέρονται πάντα με **υποτακτική**, γιατί το περιεχόμενό τους είναι απλώς **επιθυμητό**. Εκφέρονται με υποτακτική **ενεστώτα**, όταν εξαρτώνται από ρήμα αρκτικού χρόνου και αναφέρονται στο παρόν, ενώ με υποτακτική **παρατατικού**, όταν εξαρτώνται από ρήμα ιστορικού χρόνου και αναφέρονται στο παρελθόν (όπως, εξάλλου, συμβαίνει και με τις τελικές, ενδοιαστικές, συμπερασματικές και προτάσεις του *quīn* και *quominus*).

π.χ. [...] milites **adhortatur ut salutem sperent**.(45)
Id exemplum sutorem **incitavit ut corvum doceret parem salutationem**.(29)

Ακολουθία των χρόνων:

Παρουσιάζεται, δηλαδή, **ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων**, καθώς η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της (**συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση**).

Παρατηρήσεις

1. Αντιστοιχούν γενικά προς το τελικό απαρέμφατο της αρχαίας ελληνικής, γι' αυτό και αρκετά ρήματα που συντάσσονται με βουλευτική πρόταση συντάσσονται και με **τελικό απαρέμφατο**.

π.χ. [...] *constituit ut tragulam mitteret.* (45)
Populus Romanus constituit diligere duo consules. (9)

2. Οι βουλευτικές που ακολουθούν μετά από ρήματα **φροντίδας** σημαντικά αντιστοιχούν προς τις πλάγιες ερωτήσεις της ελληνικής, δηλαδή εκφράζουν **κρίση**.

π.χ. *Curat ne nostra consilia cognoscantur.* (45) = φροντίζει να μη μαθευτούν τα σχέδιά μας (πρβ. *ἐπιμελεῖται ὅπως βέλτιστοι ἔσονται οἱ πολῖται*)

3. Οι βουλευτικές είναι προτάσεις του **πλάγιου λόγου**, όπως και οι πλάγιες ερωτήσεις, οι προτάσεις του *quī* και *quomīnus* και οι ουσιαστικές συμπερασματικές. Κατά την τροπή τους σε ευθύ λόγο θα γίνουν **κύριες προτάσεις επιθυμίας** που θα εκφράζουν διαταγή, προτροπή, παραχώρηση, παράκληση (σε **προστακτική** ή **υποτακτική ενεστώτα**) ή απαγόρευση (με **noli/nolite+ απαρέμφατο ενεστώτα** ή **ne+υποτακτική παρακειμένου**).

π.χ. *Edixit ut omnes abstinerent pugnā* (31) → “*Abstinete omnes pugnā*”

Constituit ut tragulam mitteret (45) → “*Mittam tragulam*”

(χρησιμοποιούμε υποτακτική, γιατί χρειαζόμαστε α' πρόσωπο)

Edixit ne pugnarent → “*Nolite pugnare / ne pugnaveritis*”

Ημερομηνία τροποποίησης: 21/11/2011